

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 211

Maribor, petek 18. septembra 1931

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Telefon:

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Oglasni po tarif

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Uredn. 2440 Uprava 2455

Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Koliko je veljal puč

AVSTRIJSKA VLADA BO ZAPLENILA PUČISTOM PREMOŽENJE.

MARIBOR, 18. septembra. V nasprotju z mnogimi avstrijskimi in drugimi listi, ki poročajo, da si je dr. Pfrimer preskrbel italijanski vizum in odpotoval v Italijo, treba ugotoviti, da se mudi prosluli pučisti še vedno v našem mestu, kjer se je te dni sprehajal v spremstvu odvetnika dr. Mühleisna. Pač pa se je žena dr. Pfrimerja z mlajšima otrokoma že pred nekaj dnevi vrnila v Avstrijo, domnevno zaradi zaščite gospodarske koristi družine.

DUNAJ, 18. septembra. Pfrimerjev puč je stal Avstrijo milijon šilingov ali 8 milijonov Din naše veljave. Da se pokrijejo ti nepredvideni stroški, je avstrijska vlada sklenila zapleniti premoženje dr. Pfrimerja. Tudi knez Starhemberg bo moral plačati del stroškov za operetno revolucijo, če se dokaže, da je skrivaj za dogodke od prošle sobote na nedeljo. Dunajski tisk močno napada dr. Pfrimerja, češ da si je v dobi globoke gospodarske krize dovolil politično pustolovščino in je potem, ko je puč propadel, sramotno pobegnil v inozemstvo.

GRADEČ, 18. septembra. Preiskava v stanovanju dr. Pfrimerja je rodila nekaj uspeha. Našli so v njem 1 strojnico, 36 pušk in več jeklenih čelad. Po nalogu oblasti je aretiran major Marian, eden na delavnejših heimwehrovcev v graškem okolišu. Poleg njega so zaprli še 10 drugih častnikov.

Avstrija pod nadzorstvom

ŽENEVA, 18. septembra. V Ženevi se trdovratno vzdržuje vest, da pride Avstrija iznova pod kontrolo Društva narodov, avstrijska delegacija pa to odločno zanika. Gotovo pa je, da bo v zvezi s posojilom 250 milijonov šilingov imenovan tehnični svetnik avstrijske vlade, in sicer kot zaupnik Ženeve. Njegova naloga bo nadzorovati porabo tega posojila. V cilju sanacije avstrijskih zvez nih železnice bo pridelen generalnemu ravnanstvu avstrijskih železnice neki švicarski strokovnjak za železniške zadeve.

Milionska škoda zaradi slabega vremena

SNEG V BOSNI, DEŽ V HERCEGOVINI, NEVIHTE V DRUGIH BANOVINAH.

SARAJEVO, 18. sept. Bosna ima že od konca minulega tedna neprestano slabo vreme. Na Romanji planini je zapadel 30 cm visok sneg. Burja je po dila mnogo drevoja. Avtobusi, ki oskrbujejo promet preko Romanje planine, prihajajo še sedaj z velikimi zamudami v Sarajevo. Železniški promet je doslej normalen. Miljacka in Bosna sta močno narasli. Hladža je deloma pod vodo, v parku je napravila burja zadnje dni ogromno škodo.

MOSTAR, 18. sept. Že od nedelje nenpretrgoma dežuje v Hercegovini. Nalivne spremljajo močni viharji. Zaradi slabega vremena je grozdje začelo gniti in mnogi vinogradniki so ga v

strahu za pridelek začeli že trgati. Podoba je, da bo slabo vreme popolnoma uničilo vinski pridelek v teh krajih.

SARAJEVO, 18. sept. Zaradi katastrofalnega slabega vremena so v Sarajevu močno poskočile cene za povrt nino. Zvišale so se za 25%.

NOVI SAD, 18. sept. Tudi dunavska banovina trpi zaradi slabega vremena in ima velikansko gmočno škodo. Te dni je divjala nevihta s točo, ki je oklestila vinograde in koruzna polja. V Veliki Kikindi je strela zanetila požar. Zgorelo je več hiš. Pri tem je poginilo 20 glav goveje živine. Škoda gre v milijone.

Atentatorji ujeti

BUDIMPEŠTA, 18. septembra. Madžarska kriminalna policija je prišla dva znana komunisti, 41-letničarja Gezo Sikacza in 31-letnega kotlarja Josefa Resnerja, ki sta hotela na dan atentata pri Torbagyju naleti avtomobil, čeprav nista večša šofiranja. V njem stanovanja se je našlo vse po no kemikalij in eksplozivov ter več načrtov za teroristične čine.

Preiskava že traja in policija je uverjena, da je dobila v pest najožje sotrudnike atentarijev, če ne celo samih napadačev.

AMERIKO TARE KRIZA.

WASHINGTON, 18. septembra. Prvič od l. 1926 je ameriška trgovska bilanca v mesecu avgustu zopet pasivna. Pasiva znašajo nad milijon Din.

in peklenške stroje za uničevanje našega premoženja in naših ljudi, na drugi strani pa se bavijo tudi z načrti za proglasitev habsburškega kralja v Zagrebu in Pešti, in za njegovo kronanje avstrijskim cesarjem, skratka: za obnovo stare habsburške monarhije. In s takšnimi načrti se bavijo ne morda samo kakšni politični harlekin in desperandi dr. Pfrimerjevega kova, ampak je v njihovem puču kom-

promitirana cela vrsta zelo visoko stoječih osebnosti. Saj je značilno, da je med pučisti tudi sinovec vojnega ministra Vaugoina, da so kompromitirani grof Revertera, čegar oče je bil avstrijski poslanik v Vatikanu, grof Stürghik in mnogi visoki državni dostojanstveniki.

Kako smo širokogrudni mi, ki dajemo azil ljudem, katerih politični cilji so obsegali tudi dele naše države!

ŠPANIJA NI DELAVSKA REPUBLIKA.

MADRID, 18. septembra. Španska ustavotvorna skupščina je zavrnila predlog, naj se glasi 1. člen njene nove ustave »Španija je liberalno-demokratska delavska republika«. Sprejeta je bila spremenjena stilizacija, ki se glasi »Španija je liberalno-demokratska ljudovlada«, in sicer zato, da ne bi vzbujalo vtis, da je Španija uvedla sovjetski sistem.

HEIMWEHROVCE IZPUŠČAJO.

DUNAJ, 18. septembra. Danes je bil bivši avstrijski notranji minister Starhemberg izpuščen iz zapora. K njegovi izpustitvi je mnogo pripomogla izjava okrajnega glavarja dr. Hodla, ki je povedal, da se je Starhemberg v nedeljo zjutraj oglašil pri njem in ga opozoril na Pfrimerjeve načrte za puč. Izjavil je tudi, da zgornjeavstrijska Heimwehr ne bo sodelovala pri tem podvigu. Oblast je nadalje izpustila bivšega generala Englišča-Poporicha, inženjerja Schützenhoferja in grofa Coretha.

Pekre — Limbuš

Trgatev se bliža. Letos bomo imeli krasno vinsko letino in marsikdo si še beli glavo, kam bo z vinom in kako ga bo spravil v denar, ko pa je povsod kriza. Nekateri vinogradniki nosijo in nosijo grozdje na trg in trdijo da ga se ga splača prodati po Din 4 kg., kajti če preračuna, rabi za 1 l vina 2 kg grozdja za katerega dobi potem 1—2 Din, za grozdje pa dobi vendar 8 Din — je tudi gospodarska špekulacija.

Tatvine se pojavljajo po poljih. Kradejo namreč krompir in druge poljske pridelke. — Sokolsko društvo Studenci se je pritožilo, da mu je neznan umrovic na tratiniku v limbuškem gozdu, katerega je društvo našlo za taborenje, odnesel vse, kar je tekom poletja priprosil. Zmanjkalo je raznih desk v vrednosti Din 400. — Upamo, da bo neznan umrovic kmalu v rokah pravice.

Drobiž iz Račvanja

Stavbena sezona. Hiše rastejo kakor gobe po dežju. Na cesti, ki vodi iz Pekar v Limbuš in ob postaji se nastale kar cele kolonije novih hiš.

Sokolska četa je imela v nedeljo sestanek na katerega je bil povabljen br. dr. Pivko, ki je predaval o sokolski ideji in sokolski zgodovini. Navzoči, katerih število je bilo precejšnje, so br. dr. Pivka pazljivo poslušali in vestno sledili njegovim izvajanjem. Dragega gosta je v imenu uprave pozdravil br. starosta Firm in povdarjal pomen predavanj za Sokolstvo. Želimo, da bi nas br. dr. Pivko še večkrat obiskal, kajti njegovih nankov smo jako potrebni.

Volitve se bližajo. V kratkem bodo volitve, zato opozarjamo občane, naj se pri pravilno nanje. Volilni imenik je občina že pripravila in vsak ima pravico, da si ga ogleda in pogleda, če ni morda izpuščen. Če ni vpisan in ima volilno pravico, se lahko pritoži.

Lov. V tukašnjih loviščih, ki jih ima v najemu g. dr. Drnovšek, se bo v kratkem vršil glavni lov. Pričakujejo obilno plena. Doslej so ustrelili že 32 jerebic.

Kolesarsko društvo »Poštela« priredi dne 20. tm. zaključno jesensko dirko za klubovo prvenstvo, za katero vlada precejšnje zanimanje.

Toča. V ponedeljek je med nalivom padala precej debela toča, ki je po vinogradih oklestila precej grozdja.

Čudna razkritja iz Avstrije

Zadnji dogodki v Avstriji dajo vse, kakor misliti. Zlasti še, ako vemo, da to ni prvi poskus Heimwehra, da prevzame oblast v državi v svoje roke. Da pa si bomo popolnoma na jasnem o ciljih in namerah heimwehrovskih voditeljev, nam dunajsko policijsko ravnanstvo servira zanimiva razkritja o heimwehrovskih pripravah za puč v času, ko je bil minister za notranje zadeve heimwehrovski voditelj knez Starhemberg.

To poročilo pravi, da so heimwehrovski pučisti imeli takrat namenu Otona Habsburga proglasiti za kralja v Pešti in v Zagrebu. Heimwehrska vlada s Starhemborgom na čelu in z bivšim generalom Elyssenom kot ministrom za vojsko bi imela pripraviti kronanje Otona za avstrijskega cesarja. V desetih vlakih bi bili vrgli heimwehrovsko vojsko na Dunaj. Starhemberg je imel nalogo, da zlomi odpor avstrijske eksekutive proti heimwehrovskim podvigom. Ob 1. ponoči je dr. Schobra zbudil ravnatelj Kreditnega zavoda dunajskega, Neurath, ki mu je na podlagi poročil, došlih ponoči iz Gradca, sporočil, da bo Dunaj v nekoliko urah zasedla heimwehrska vojska, kateri poveljuje general Elyssen. Dr. Schober je to takoj sporočil policijskemu ravnatelju Pamerju, ki je alarmiral 5000 mož policije ter jih oborožil s puškami, bombami in oklopnimi avtomobili.

Zasedel je kolodvore in vladna poslopja. Nato je bilo naročeno policiji v Gradcu, naj sporoči generalu Elyssenu, da bo na Dunaju naletel na odpor celokupne policijske armade in da bo, čim pride na Dunaj, takoj razorožen. Ob 3. ponoči je šel Pamer k takratnemu kancelarju Vaugoinu, ki ga je pa sprejel šele čez pol ure in ga je po podanem poročilu še zavrnil, zakaj ni poročal tega ravnatelj svojemu šefu, notranjemu ministru knezu Starhemborgu. Pamer je Vaugoinu odvrnil, da je imel utis, kakor da je minister Starhemberg o vsem vedel prej nego on sam.

To poročilo meče vsekakor čudno luč na razmere v Avstriji. Ta država, ki živi dejansko samo na stroške drugih potom Društva narodov, ta država, ki je stalno v finančnih težavah in ki zdaj zopet moleduje pri Društvu narodov za nove kredite, ta država ima vendarle še dovolj sredstev na razpolago, da si privoščijo od časa do časa razne operetne revolucije in puče. Da tam imajo razni heimwehrovski voditelji celo časa in sredstev dovolj, da pripravljajo dalekosežne prevrate, segajoče celo preko meja njihove države. Na eni strani dajejo stroho in potuho našim emigrantom, ki tam v »cesarskem« Dunaju kujejo svoje črne naklebe in delajo bombe

Dve veliki pridobitvi za Maribor

NAD 32 MILIJONOV DIN SE BO POTROŠILO V MARIBORU TEKOM LETA DNI ZA NOVE ZGRADBE IN TLAKOVANJE CEST.

Sinoči se je vršila seja mestnega občinskega sveta pod predsedstvom župana dr. Juvana. Na dnevnem redu so bila samo poročila predsedstva.

Župan dr. Juvan je uvodoma poročal o dveh važnih zadevah:

o zgradbi novih carinskih poslopij in stanovanjskih hiš za carinike ter nove osnovne šole v magdalenskem predmestju

Občinski svet je že v svoji zadnji seji sklenil zgradnjo nove carinarnice na posestvu dr. Franza v Melju, obenem pa zgradbo več enonadstropnih stanovanjskih hiš, ne kot kasarne, ampak v sistemu vil, za carinske uradnike ob Tomšičevem drevoredu na njegovi zapadni strani, na različnih parcelah. V njih bo 25 stanovanj.

Ministrstvo financ je razmeroma zelo naglo odobrilo generalne načrte za carinarnico, skladišča in stanovanjske hiše. Izven tega je tudi dovolilo porabo 3 in pol milijona Din iz kaldrmskega fonda za tlakovanje cest. Poslopje za carinsko pošto, ki se bo pričela graditi že letos jeseni in za katero je licitacija že razpisana, bo glasom proračuna stalo 5 in pol milijona Din, carinarnica in stanovanjske hiše krog 21.750.000 Din. To pomeni, da se bo od letošnje jeseni pa do jeseni prihodnjega leta

potrošilo v Mariboru nad 28 milijonov Din iz kaldrmskega fonda.

Ves ta denar bo ostal v Mariboru in njegovi bližnji okolici in bodo pomenila ta dela obenem znatno odpomoč brezposelnosti v mestu in okolici.

Odposlanec finančnega ministrstva je tudi odobril cenev zemljišč, ki se bodo odkupila za zgradbe, in cenev stare hiše v bližini carinarnice, ki jo bo trebalo za krog 300.000 Din radi dohoda k novi carinarnici kupiti in podreti.

Ker pa v kaldrmskem fondu ni še zbrana potrebna svota in manjka še 12 milijonov, ki se bodo nabrali tekom prihodnjih let, je finančni minister tudi odobril predlog mariborskega mestnega načelnstva, da

se najme 12milijonska posojila pri Hipotekarni banki,

ki se bo iz dohodkov kaldrmskega fonda tekom bodočih let odplačalo v 25 letih. To posojilo se vknjiži na nove zgradbe.

Občinski svet je soglasno vse to odobril, tudi porabo 3 in pol milijona Din za tlakovanje cest, s katerimi se bo takoj pričelo.

Druga važna zadeva, o kateri je poročal župan, je zgradba

nove osnovne šole za Magdalensko predmestje.

Kakor smo že v našem listu poročali, je upravni odbor Mestne hranilnice to pereče vprašanje, ki je bilo že leta sem na dnevnem redu, rešil na ta način, da je v prosilavo 70-letnice obstoja zavoda vložil 4 milijone Din za zgradbo nove šole in s tem velikodušno razbremenil mariborske davkoplačevalce. Občinski svet je plemenito gesto hvaležno vzel na znanje in sklep upravnega odbora Mestne hranilnice kot nadzorstvena oblast seveda tudi odobril. Naloga občinskega sveta bo, da sestavi odbor iz strokovnjakov šolnikov in tehnikov, uglednih meščanov in članov občinskega sveta, ki bo imel nalogo, se posvetovati o najprimernejšem prostoru za šolo in o načinu izvedbe nove zgradbe.

Sledila so še nekatera manjša predsedstvena poročila.

Glede zvišanja najemnine za poslopje drž. realke se je posrečilo doseči pri banki upravi, da je predlagala zvišanje od letnih 120.000 na 200.000 Din.

Občinski svet je na županov predlog odobril proračun Kralnega šolskega odbora za l. 1932 v iznosu 1.422.431 Din.

Odobrila se je tudi prodaja dveh stavbenih parcel za zidanje zasebnih stanovanjskih hiš.

Daljša debata se je razvila o ponudbi pivovarne Union, ki želi prodati parcelo nasproti palači sreskega načelnstva, kjer ima sedaj hleve za konje itd. Nekateri

občinski svetniki so bili mnenja, da pomeni to pričetek demontaže pivovarne v Mariboru, ki bi se spremenila samo v glavno zalogo piva, česar pa mariborska občina v interesu ohranitve industrije ne sme podpirati. Občinski svet je naročil upravnemu odboru, naj zadevo vsestransko vestno prouči.

Mariborski in dnevi drobiž

Nove cene za tobak

Od 16. t. m. velja pri prodaji tobaka naslednje cene:

1. križani tobak za 1 kg trebinjec Din 750, vardarski 500 Din, neretvanski 400 Din, moravski 325 Din, zetski 275 Din, savski 150 Din, ameriški 150 Din, banatski 125 Din, Dunavski 100 Din;

2. cigarete za 1000 komadov: Karadordjevo 1500 Din, Jadran 1000 Din, Kosovo 850 Din, Strumica 800 Din, Šumadija 750 Din, Mignon 600 Din, Vardar 500 Din, Drina 500 Din, Zeta 300 Din, Sava 175 Din.

Kolekcija luksuznih cigaret 80 kosov 70 Din, potna kolekcija 60 kosov 40 Din.

3. Cigare za 100 komadov: Flor de Habana 800 Din, Perla de Cuba 700 Din, Regalitas 300 Din, Trabuco 225 Din, Britanica 225 Din, Operas 150 Din, Cuba 125 Din, Virginia 125 Din, Brazilica 100 Din, Portorico 90 Din, Virginilos 75 Din, mešani inozemski tobak 75 Din, kratke domače 60 Din. Kolekcije cigar po 44 komadov Din 180, kolekcije cigar po 22 komadov 100 Din.

4. Tobak za žvečenje in njuhanje, klase 1 kg 125 Din, njuhalni tobak 1 kg 60 Din.

5. Tobačni ekstrakt v posodah po 5 kg netto 6 Din za kilogram, v sodih po 200 kg netto 1 kg 5 Din.

Premestitev in imenovanje.

G. dr. Hacin, dosednji srezki načelnik za Maribor desni breg je z današnjim dnem premeščen v Prevalje. Na njegovo mesto je imenovan g. Milan Makar, dosednji srezki podnačelnik za Maribor, levi breg.

Učitelji - pevci

se obveščajo, da se vrši sestanek v soboto, dne 19. t. m. ob 19. uri v I. nadst. Nabavljalne zadruge. Vabimo vse pevce, tudi nepevce! Navzven bo tudi dirigent S. Kumar. Učit. društvo.

Odlikovanje.

Z redom sv. Save V. stopnje je bila včeraj na sreskem načelnstvu mariborskem I. breg odlikovana gospa Anka Mešiček, učiteljica v Krčevini. Imenovana je iz znane narodne rodbine Černejeve v Framu, učiteljice prav marljivo 32 let ter je potemtakem vzgojila že dve generaciji. Poleg mnogih skrbi in obilnih poslov v svoji obitelji je izven šole vrla narodna delavka ter ustanoviteljica, voditeljica in učiteljica gospodinjske nadaljevalne šole v Krčevini, kjer je letos dne 26. aprila zaključila z izbornim uspehom že tretji tečaj. Odbor občestva voditeljice gospodinjskih nadaljevalnih šol jo je izvolil za svojo predsednico; v tej lastnosti zahaja predavati na tečaje, ki jih prireja kr. banska uprava za izobrazbo učiteljic v gospodinskih stroki. Vrli narodni učiteljici iskreno čestitamo na zasluženem odlikovanju z željo, da bi ji bilo usojeno doživeti še mnoga leta v zdravju ter doseči najlepše uspehe v požrtvovalnem delovanju za narod in državo.

Razglas.

Mariborsko mestno načelnstvo obvesti: V smislu § 69 občinskega reda za mesto Maribor se javno razglša, da so proračuni o razhodkih in dohodkih za leto 1932 in sicer mestnega zaklada, gradbenega sklada, mestnih podjetij ter njihovih uprav mestne občine se nahajajočih zakladov, sestavljeni in da bodo javno razgrnjeni v mestnem knjigovodstvu 14 dni, in sicer od 19. IX. do včeraj 2. X. 1931. občanom na vpogled.

Županovo poročilo, da je sresko načelnstvo znižalo mestnemu avtobusnemu podjetju prvotno določeni znesek za porabo cest izven Maribora v iznosu Din 99.000 na 45.000 Din, je obč. svet vzel z zadovoljstvom na znanje.

Končno je občinski svet tudi izvolil dve komisiji za reševanje reklamacij glede vpisov v volilne imenike: v prvi komisiji so župan dr. Juvan ter obč. svetniki Grčar, Kejžar, dr. Kac in Ošlak, v drugi pa podžupan dr. Lipold ter obč. svetniki dr. Veble, Tumpej, Petejan in Fava.

Sledila je tajna seja.

Ne trpinčite živine!

Včeraj je vozil čez državni most drva na težko naloženem dvovprežnem vozu kočar Andrej R. iz Brestrnice. Ljudje so se zgražali, ker je imel eden obeh konjev težko rano na plečih. Stražnik je brezsrčneža pozval, da je konja izpregel in zamenjal.

Tatvine.

Trg. pomočnik Anton Močivnik je pred nekaj gostilno v Frankopanovi ulici pustiti kolo. Med časom, ko se je mudil v gostilni, mu je nekdo s kolesa izmaknil svetilko. — Posestniku Ivanu Vesenjaku na Magdalenski cesti pa so neznani storilci nocoj z njive ukradli krog 100 kg krompirja.

Dovoljena praksa.

Minister za javna dela je dovolil mariborskemu mestnemu stavbeniku, inženjerju Rudolfu Kiffmannu izvrševanje civilne prakse v zvezi s določbami o udeleževanju pooblaščenih inženjerjev in arhitektov.

Imenovanje.

Gortnar Franc, banovinski uradniški pomočnik pri obč. javni bolnici v Ptuj, je imenovan za banovinskega arhivskega uradnika X. položajne skupine na dodeljanem službenem mestu.

Sokol Maribor II. na Pobrežju

priredi v nedeljo 20. septembra t. l. otvoritev zimskega telovadišča v novo zgrajeni dvorani brata Renčka s prosto zabavo in plesom. Vabimo vse prijatelje s kola. — Zdravo! Odbor.

Obiščite Palais de Danse!

Izvršten spored!!

Slovensko lovsko društvo

podružnica Maribor — javlja svojim članom, da jim zakupnih ob sevnih mej, da je prošnja, naj se dovoli lov v obsegu pasu 500 m, rešila komisija, granične čete v Skoplju z odlokom dne 7. septembra 1931, št. 2940, neugodno temeljitvijo, da prepoveduje lov v obsegu pasu 500 m, rešila komisija vojsko in mornarico z dne 25. IV. 1928, št. 11.245. Zakupniki naj uvažujejo to prepoved. Podružnica bo v zadevi storila nadaljnje korake.

Tombola v prid Počitniškega doma kraljice Marije.

V izložbenih oknih tvrde Wesiak so razstavljeni dobčki za tombolo. Deset dragocenih tombol! Solidno kompletno pohištvo iz trdega lesa je glavni dobček. Mnogo občudovanja vzbujata 2. in 3. tombola: svilena odeja z blazinami in 2 garniturnama krasno vezene postelnega perila ter zelo lepo postelino preginjalo z zastori. Mladina koketira s kolesom in fotografskim aparatom — med tem ko si gospodinje požele tudi polico s kuhinjsko posodo in voz premoga, darovi naših narodnih tvrdk Pinter & Lennart in Mejovšek. Pa kaj bi naštevati! Oglejte si izložbo in prepričajte se koliko marljivosti in lubezni so vložile naše članice v lepa ročna dela, ki so jih darovala, da podprejo delo za Dom kraljice Marije na Pohorju! Naj bi nje in vse naše požrtvovalne tvrdke posnemalo v radodarnosti naše občinstvo ter pridno poseglo po tombolnih kartah. — Marib. slov. žensko društvo.

Petek

Petek

!! Svengali !!

Z novimi misterioznimi eksperimenti

Velika

kavarna

Izredni občni zbor

Okrožne skupine drž. namešč. in upok. v Mariboru se vrši dne 21. sept. t. l. ob 20. uri v dvorani Nabavlj. zadruge drž. nam., Rotovški trg z dnevnim redom: poročilo funkcionarjev in likvidacija društva.

Trgovski pevski zbor

priredi v nedeljo, dne 13. tm. popoldne izlet h Kostajniku v Sv. Martin ter nastopi s petjem, godbo in drugo zabavo. Vsi prijatelji petja vabljani!

Sportni klub »Svoboda« v Mariboru, priredi dne 19. septembra v restavraciji Halbwidl, Jurčičeva ul. ob 19. uri vinski trgat. Za dobro zabavo jamči veselilni odbor.

Prost. gasilno društvo, Zg. sv. Kungota, priredi v nedeljo 20. tm. ob 9. blagoslavitve gas. doma s sv. mašo na prostem. Popoldne velika veselica pri gasilskem domu. Avtobus od gostilne Spatzek ob 8. in 13. uri.

Obvestilo in opozorilo.

Uprava »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, sporoča cenjenim inserentom, da gospod Miro Šušteršič ni pooblaščen nabirati za gori omenjena lista inseratov, še manj pa za nje sprejemati denar.

Uprava »Jutra« in »Večernika«, Maribor.

Volilni imenik

aa mariborsko mesto je bil danes predložen mariborskemu sodišču v potrditev. Maribor ima 9334 volilnih upravičencev.

Po zadnjih ugotovitvah ima Maribor vsega skupaj 9334 volilnih upravičencev. Na prvi okraj jih odpade 1942, na drugi 1784, na tretji 898, na četrti 1250, na peti pa 3460.

V tekstilnih tovarnah dovolj dela.

Gospodarska kriza ni v ničemer izvzela Maribora. Značilno pa je, da so v tej splošni gospodarski krizi tekstilne tovarne, last inozemskega kapitala, še vedno polno zaposlene. Izredna carinska zaščita tekstilne stroke kljub splošni krizi omogoča kar najboljšo nalaganje kapitala v Jugoslaviji. Preseneča tudi, da so tekstilne tovarne v zadnjem času celo tako močno zaposlene, da so uvedle nadurno delo. Za veliko brezposelnost Maribora bi bilo seve tudi v interesu javnosti mnogo bolje, če bi tovarne zaposlile več delavstva, in da bi se tekstilni delavci zaradi ugodne konjunkturo boljše plačali. Medze pa so že itak tako nizke, da zaslužijo nekateri komaj po 80.— Din tedensko.

Obisk avstrijskih vinarskih in sadjarskih strokovnjakov.

Te dni se je pripeljalo v Maribor 28 vinarskih in sadjarskih strokovnjakov iz avstrijske republike. Strokovnjaki so prišli k nam na poučno ekskurzijo. Ogleдали so si mariborsko vinarsko šolo, spodbujajtersko sadjarsko zadrugo ter Limbuš in Pekre, kjer so obiskali ondono vinarsko šolo in banovinsko trtnico.

Izlet na Mrzlico, (Otvoritev koč).

Mariborska podružnica SPD priredi v nedeljo 20. t. m. prijateljski izlet na Mrzlico v posavskem pogorju, kjer otvori trboveljska podružnica SPD svojo planinsko koč. Odhod iz Maribora v nedeljo ob 5.30 z vlakom do Žalca, od tu 3 ure peš hoje na Mrzlico. Vabljani vsi prijatelji. Radi ¼ vožnje (30 Din tja in nazaj) vzemite s seboj planinske legitimacije in pridite na kolodvor vsaj ¼ ure pred odhodom vlaka.

Pripravite se za gledališki abonma!

Rok za nove prijave poteče v četrtek, 24. t. m. Za lanske abonente so bili rezervirani lanski sedeži do 17. tm. ter so gledališkim interesentom sedaj na razpolago vsi ostali sedeži. Zanimanje občinstva je letos veliko.

Vabim vse znance in prijatelje

na otvoritev nove dvorane v nedeljo dne 20. t. m. ob 15. uri. Za obilno udeležbo se priporočam. Renčelj, gostilničar na Pobrežju.

Poziv upnikom.

Tvrdka »Papiršef«, d. z. o. z. v Mariboru se je po sklepu obč. zbora od 7. avg. t. l. razdružila in prešla v likvidacijo. Za likvidatorja je določen družabnik in poslovodja g. Valentin Stampah, trgovec v Mariboru, zdaj v Loki pri Limbušu. Upniki se pozivajo, da prijavijo svoje terjatve do 27. septembra t. l. likvidatorju.

Izgubljeni legitimaciji.

Debeljak Ivan, pripravnik finančne kontrole v Prosenjakovcih je izgubil uradno legitimacijo št. 2683, izdano od glavnega oddelka fin. kontrole v Petrovcih in izkaznico za nošenje službenega orožja. Obe legitimaciji proglašata za neveljavni.

Skrivnostna kolonija

BELGIJSKI KONGO V OSRČJU ČRNE AFRIKE. — POKRAJINA VELIKEGA BOGASTVA.

Morda se o vsaki, tudi najmanjši evropski koloniji v Afriki, Aziji in Ameriki piše več kakor o ogromnem belgijskem Kongu. Vzrok je to, da belgijska vlada in bosummo pazi na vir svojega blagostanja, ne dovoljuje neljubim tujcem vpogleda v svojo kolonialno upravo in oblaži, še manj pa, da bi kdo o njej pisal in objavil preveč podrobna poročila. Zato je ogromni belgijski Kongo v osrčju Afrike še dandanes najskrivnostnejša evropska kolonija.

Ta velkanska tropična pokrajina, po površini porečje veletoka Konga, meri nič manj kakor 2.400.000 kvadratnih kilometrov. Naša Jugoslavija je tedaj na primer tej koloniji male Belgije prava pravcata pritlikavka. Na vsem tem ozemlju pa živi le krog 16.000.000 črncev in do 160.000 belih ljudi. Beli so pretežno le Belgijski, samo nekaj tisoč je še Francozov, Angležev in Švedov, ki so se kot farmarji naselili tam že pred 100 leti in jih belgijska uprava kolonije ne more več odstraniti. Po vsem tem je dovolj razumljivo, da izvršujejo vsa poljedelska, gozdna in druga manualna dela le črni domačini in so Evropejci le upravniki, kolonialni vojaki, trgovci, industrijalci, posestniki velikih farm in plantaž itd. Sicer pa je podnebje v njih, posebno še ob izlivu Konga v morje zaradi močvirij, malarije in drugi nadlog tako nezdravo, da beli ljudje v njem ne morejo dolgo vzdržati. Drže se zato bolj v notranjosti, na višinah.

Kongo je po večini gozdna pokrajina. Ogromni tropični pragozdovi pokrivajo ozemlja, ki so čisto večja kakor je vsa naša država. Zelo veliko je tudi nepredelanih močvirij, kljub temu je pa še dohodnih močvirij, na kateri us-
peva kava, kakao, kavčuk, kopra, čaj, tobak, različno tropično sadje, kakor oranže, citrone, dateljni, banane itd. Pri-
delek je tako ogrožen, da zalaga vso Belgijo in preko nje velik kos Evrope. Nepregledni tropični gozdovi dajejo razne vrste dragocenega lesa. Pomemben je nadalje tudi lov, kajti v gozdovih belgijskega Konga je Afrika še najbolj — Afrika. Tam žive poleg malih vse velike živali: sloni, nosorogi, vodni konji, žirafe, gazele, antilope, cebre, levi, leopardi, gorile in vse druge razne opice.

Mimo poljedelstva in lova je najvažnejša gospodarska panoga rudarstvo. V Kongu so ogromni rudniki zlata, srebra, kositra, diamantov, radija itd. Posebno radij prinaša velikanske dobičke, saj krije belgijski Kongo sam dve tretini vsega konzuma na svetu. Rudarji so slabo plačani črni domačini, samo inženirji, ravnatelji in upravni uradniki so Belgijski. Isto razmerje je pri železnicih, ki so dobro razvite, po pristaniščih in drugod. Tudi strojevodje so po večini že črnci, ker so v tropičnem podnebnju bolj odpor-
ni.

V zadnjem času pa poslušnost črnih domačinov ni več tako popolna kakor je bila nekoč. Prav v poslednjih časih je prišlo do krvavih izgrezov in uporov, pri katerih niso bili pobiti samo številni črnci, temveč tudi mnogi Belgijski. Kazenske ekspedicije v notranjost so vedno bolj pogoste. Vendar belgijska uprava o vsem tem molči. Njena uradna poročila so zelo skopa. Tujec pride v Kongo le zelo težko. Imeti mora nešteto priporočil, preden mu izda potno dovoljenje. Belgija čuva ljubosumno svojo ogromno bogato kolonijo, brez katere ne bi mogla živeti.

Vidmar je proti Stoltzu dobro otvoril z damskim gambitom. Tudi ta igra je bila zvečer prekinjena. Pirc in Maroczy sta remizirala. Napravila sta 26 potez. Niemcovič je proti Aljehinu igral originalno otvoritev, v končnici pa je Aljehin zmagal nad Niemcovičem. V igri Aljehin-Colle se je Colle vdal brez boja po 36. potezi. Stanje po XIX. kolu je naslednje: Aljehin 16, Bogoljubov 11, Kashdan 10 in pol (2), Vidmar 10 in pol (1), Spielman, Niemcovič 9 in pol, Maroczy, Kostić 9, Flohr 8 in pol, Stoltz 8 (2), Astaloš 8 (1), Tartakower 7 in pol, Colle 6 in pol, Pirc 6 (1).

Četrtekovi igri je prisostvovalo v prostorih Kazine okoli 500 gledalcev. Občinstvo je navajalo k turnirju posebno v popoldanskih urah. Zvečer so odpovali šahovski mojstri zopet na Bled. V petek je prost dan in se ne bodo nadaljevale niti prekinjene partije.

Jugoslovensko gospodarstvo v letošnjem drugem četrtletju

nudi glasom buletina gospodarskega odseka Narodne banke sledečo sliko: Opaziti je bilo gotovo tendenco k stabilizaciji narodnega gospodarstva, k čemur s zlasti pripomogli ugodni izgledi glede žetve. Brezposelnost, ki itak ni velika, je ponehala še bolj, železniški promet je nadkrilil lanskega v vsakem pogledu. Razne panoge industrije so pokazale izboljšanje. Na denarnem trgu je bilo opaziti več živahnosti. Povpraševanje po tujih valutah je nekaj ponehalo. Na borzah je vladala stagnacija, vse operacije so znašale komaj 1288 milijonov dinarjev. Razne akcije so padle, zlasti one agrarne industrije. Akcije Narodne banke so padle od 7920 na 6500. Privilegirana agrarna banka je dovolila Din 113.021.052 kreditov in so znašali od nje dani krediti koncem junija 2.287 milijonov dinarjev. V lesni industriji ni prišlo pomembnega izboljšanja, dasi je bilo na našem trgu zelo živahno. Povprečno število brezposelnih je bilo junija 8167, za 1082 manj nego lani v istem času. Število nakladanih vagonov je znašalo 391.297, za 26.142 več kot lani. V lanskega pristanišča je dospelo 27.097 lani (lani 24.582) z 4.620.231 tonami (3.989.014).

Sport

Ilirija — Železničar

Drugo kolo s tako napetostjo pričakovane prvenstva bo zopet prineslo zanimivo srečanje na domačih tleh. In sicer sta tokrat nasprotnika Ilirija in Železničar, moštvi, ki sta se preteklo nedeljo precej nesrečno borili. Ilirija bo še enkrat poskusila svojo srečo na mariborskih tleh in se bo na vso moč trudila, da popravi neuspeh, ki ga je doživela ob priliki zadnjega nastopa proti ISSK Mariboru. Toda ta trenutni neuspeh ne sme služiti kot merilo o igralni moči gostov, za kar so tudi dokaz nedavne ligine tekme, kjer so sledile porazu ene nedelje tem pomembnejše zmage pri sledečih tekmah.

Moštvo Železničarjev bo tokrat nastopilo v kompletni postavi, kar mu do zadnjega ni bilo mogoče zaradi številnih blesur posameznih igralcev in kar je gotovo jamstvo za nadvse zanimivo in napeto igro. Da bo tekma potekla brez incidenta, zato nam je zadostno jamstvo oseba sodnikova. Igra se na igrišču ISSK Maribora ob 16. uri. Sodil bo g. dr. Planinšek. Predtekmo odigrajo ob 14. uri rezerve Rapida in Železničarja.

Gradec — Maribor

Za medmestni tenismatch Gradec-Maribor, ki se prične jutri ob 15. na teniških igriščih ISSK Maribora, vlada v teniških krogih veliko zanimanje, zlasti ker je to tekmovalje prvo oficijelno srečanje med mariborskimi in graškimi igralcem.

Vodstvo tekmovalja je domačo reprezentanco nekoliko spremenilo in sicer bodo barve mesta Maribora zastopali: dame: Babič, Felber, Gregorec, M. Halbärth, Hribar, Kraus, Lirzer, Mies in Ravnik; ter gospodje: Babič, dr. Blanke, Fabijan, W. Halbärth, Hitzl, Hofer, Holzinger, Kiebach, Leyrer, Loos, Mastek, Mešiček, Mies, Poš in Voglar.

Imenovani naj bodo pripravljeni ob 15. na igriščih ISSK Maribora.

Velike motociklistične dirke na Teznu.

V primeru ugodnega vremena se bo v nedeljo dne 20. t. m. vršila mednarodna motokolesarska dirka, katero občinstvo po trikratni odpovedi že težko pričakuje. O programu in mednarodnih dirkačih smo že pretekli teden obširno poročali. Danes obvestimo samo, da se bodo udeležili polnoštevilno vsi prijavljeni dirkači. Kar se dirke same tiče to so nedeljo popoldne nekateri dirkači že pokazali moderno tehniko v ovinkih, kjer so s polno paro in z ležečim strojem vzbudili največje zanimanje in občudovanje. Ker bodo v nedeljo vsi prijavljeni vozači polnoštevilno startali se upravičeno pričakujejo najtežje in najlepše borbe. Training bo v soboto ob 14. do 19. ure in se v nedeljo predpoldne nadaljuje. Začetek dirke v nedeljo ob 14. uri. V nedeljo predpoldne prispe iz Gradca približno 100 motociklistov in avtomobilistov si ogledat našo dirko. Občinstvo bo imelo stalno zvezo z avtobusom.

Favorit »Peruna«.

Štefan Rozman si je pri nedeljski dirki »Save« v Ljubljani priboril prvenstvo in je bil za to nagrajen od društva »Save« z novim dirkalnim kolesom. Isto je dosegel tudi lani. Čestitamo!

Srednje evropski pokal.

V Pragi se je včeraj vršila revanšna tekma med dunajskim WACom in praško Sparto. Zmagal je WAC v razmerju 4:3 (1:0). Zaradi enake razlike gostov v prvi tekmi se bo za odločitev odigrala še tretja tekma, ki se bo najbrže vršila v Curihu.

SK Železničar, službeno.

V nedeljo 20. 9. 1931 se vrši prvenstvena tekma SK Železničar - SK Ilirija na igrišču SK Maribora. Kot predtekma bode SK Rapid res. in SK Železničar. I. moštvo: Mahanec, Bauer, Wagner, Ronjak Antončič, Konrad I in II, Pavlin, Bačnik, Pezdíček, Eferl morajo biti ob 15. rezervi Pischof, Zgonc, Kositer, Horacek, Urbančič, Straub, Bačnik Zvonko, Pezdíček, Borovka, Golinar, Kohout, Antoličič II in Seničar pa ob 13.45 uri na igrišču SK Maribor. — Načelnik.

Medklubiški odbor LNP, službeno.

Prvenstvena tekma SK Rapid - SK Mura, ki se vrši v nedeljo dne 20. tm. v Murski Soboti, se prične ob 14.30 in ne kakor je bilo prvotno javljeno ob 16. — Službujoči odbornik g. Amon. Tajnik.

ISSK Maribor, nogometni odsek.

Drvi ob 19.30 važen sestanek v hotelu »pri Zamorcu«. Udeležba za vse igralce strogo obvezna. Vabita se gg. Nerat in Kurnik, da se sestanka sigurno udeležita. Načelnik.

Drobne sportne vesti.

Poslovni odbor JNS je na svoji zadnji seji zavrgel protest ASK Primorja proti verifikaciji prvenstvene tekme Primorje-Ilirija, ter verifikiral tekmo 1:0 za Ilirijo.

Francoski lahkoatlet Ladoumègue je v nedeljo postavil nov svetovni rekord na tričetrt milje (1206 m). Preteklo je progo v času 3:00:2. Prejšnji rekord je imel Američan Conneff v času 3:02:2 že od leta 1895.

Sokolstvo

Slovesni vstop Sokolskega društva Slovenjgradec v Tyrševo jubilejno leto.

Danes slavi slovansko Sokolstvo 99. rojstni dan svojega ustanovitelja in preporoditelja slovanskih narodov, dr. M. Tyrša. Slovenjgraško Sokolsko društvo ni zamudilo ugodne prilike, da z dobro pripravljenimi in posrečeno slavnostjo (»Tyršev večer«) na predvečer roj. dne pokaže polni dvorani članstva, naraščaja in dece, kako naj časti ne le Sokol, ampak vsak Slovan duševne velikane naše prošlosti, kakršen je bil Tyrš. Tiskan poziv s podrobnim sporedom, ki ga je prejelo vse članstvo prejšnji dan, pojasnjuje kratko pomen prireditve in jo označuje kot otvoritveno slavnost ob vstopu društva v jubilejno »Tyrševo leto«. — Spored je bil naslednji: 1. Sokolska koračnica (salonski orkester). 2. Tyrševa oporoka mladi generaciji (br. starosta). 3. Vidice: Zlati Prahi (naraščajnik). 4. Slavnostna koračnica (salon. ork.). 5. Pregledni obris dobe in prilik, ki so zahvale Tyršev pojav (br. tajnik). 6. Češke narodne (ork.). 7. Za Tyršem (naraščajnik). 8. Vodilne misli najznamenitejšega T. dela (načelnik). 9. Koračnica (orkester). 10. Spomenik slovgr. društva Tyršu (tajnik). 11. Živa slika (prizor) iz sok. življenja (članstvo, nar. in deca v slavn. krogih s sprem. ork.). 12. Članski sestanek s sodelovanjem orkestra. — Svojevrsno zanimiv je bil lik spomenika ki ga je naslikal br. tajnik pred očmi poslušalcev. Temelj, skala, ki jo mora obdelati v jubilejnem letu prosvetni odsek, pomeni duševno pripravo na Tyrševo 100 letnico in sestoji iz 13 predavanj o Tyršu. Na sleherni prireditvi jub. leta se mora posvetiti prve pol ure Tyršu, se mora izvršiti po eno naštetih predavanj.

Na temelj je predavatelj polagal kamen za kamnom, ki jih bodo vse leto klesali upravni odbor, dramski odsek, mladinski odsek, prednjaški zbor, zabavni odsek in odsek za proslavo T. 100. letnice, ki se mora do prihodnje seje osonovati. Upr. odbor in vsak odsek mora imeti mesečno vsaj eno sejo s stalno točko »Tyrševa 100letnica« in stalnega referenta za to točko.

Med to kamenje je poročevalec nasul nad 300 kamenčkov. Vsak sokolski pripadnik od staroste do najmlajšega sokoliča mora prispevati po svoje k I. jubileju: duševno, tehnično, materialno ali drugače. Glavo tako zgrajenemu liku pa bo dal gradbeni odsek, ne danes, ne letos, ampak 17. 9. 1932. l. na zaključni slavnosti jub. leta. Do takrat bo gr. o. zbiral »Tyršev fond«, ki bo znižal dolgove sok. doma v taki meri, da bo društvo lahko s ponosom vzdalo v krasni vestibul spominsko ploščo, na pročelje pa naslikalo napis »Tyršev dom«.

Uspehi poljske tvornice za lokomotive.

Kakor javljajo iz Varšave, je prva poljska tvornica za lokomotive, ki je šele nedavno dobavila 10 težkih lokomotiv bolgarskim železnicam, te dni izvršila drugo naročbo, 6 lokomotiv za letonske železnice. Bolgarski in letonski strokovnjaki soglasno ugotavljajo solidnost dela in visoko kvaliteto poljskih lokomotiv. Sedaj izdeluje tvornica 6 lokomotiv za marokansko železniško družbo.

Zasebni in avtonomni nameščenci

Ustanovni občni zbor Društva zasebnih in avtonomnih nameščenec v Mariboru se bo vršil v soboto, dne 26. sept. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Namen novega društva je združiti v spoznamnem in nesebičnem delu večino neorganiziranih nameščenec v svojo nadstrankarsko stanovsko organizacijo. Potreba te organizacije se v Mariboru in sploh severnem delu dravske banovine močno občuti, saj je namen društva, da s svojim delovanjem privabi tudi nameščenec ostalih krajev izven Maribora v stanovsko društvo.

Velike važnosti je, da privatni nameščenec v strokovnem pokretu jača svoje vpliv in sodeluje in sodeluje v vseh važnih socialnih vprašanjih ter ustanovah za svoj blagor.

Dostop v organizacijo ima vsaka nameščenka ali nameščenec ne glede na narodnost ali politično prepričanje, ki hoče dobro svoji stanovski organizaciji in naši skupni domovini Jugoslaviji.

Na občnem zboru bodo podana zanimiva poročila o naših socialnih ustanovah, kakor tudi druga za privatne nameščenec važna poročila.

Polnoštevilna udeležba in pristop bo izraz manifestacije stanovskega pokreta nameščenec, zato pridite vsi, ki ste z nami. Pripravljalni odbor.

Mednarodni šahovski turnir na Bledu

XIX. kolo mednarodnega šahovskega turnirja na Bledu se je odigralo včeraj v Ljubljani.

Bogoljubov in Spielmann, ki sta igrala damski gambit, sta se po korektni igri zedinila na remis. Napravila sta 34 potez.

Colle je igral proti Kostiću, ki se je branil na holandski način. Colle je silil v napad, žrtvoval dve figuri za stolpa, ni dobil enakovrednosti, nakar je Kostić prešel v protinapad in porazil nasprotnika v 31. potezah.

Partija Tartakower-Astaloš se je končala remis.

Flohr in Kashdan sta igrala damski gambit in sta zvečer prekinila igro v nejasni poziciji.

Dr. O. Ilanig.

Dva soseda

Povest iz preteklega stoletja.

»Pa so rekli, da bo shod, na katerem se polasni volilec, kako se naj gospodari v občini pod novim županom, poseže vmes Štembalar ter pomežikne Cestnik, češ, naj se sedaj zgledajo, če imajo kaj poguma.

Cestnik se je vsedel sredi svojih pristašev, gostilničar Sever je postavil na njegov migljaj dva bokala boljšega vina na mizo, kar je zopet izzvalo pri tej mizi živahno pritrjevanje.

»Cestnik je naš mož, ta ve, kaj so naše težave, on ima srce za nas ter nam pomaga, glejte, to je ušmilen, dober človek.«

Tako so ga hvalili vsi prek, še bolj pridno pa natakali v kupice, ter jih praznili, da se je moral Sever prav kmalu potruditi zopet v klet.

Razumevno je, da so se že prej razgreti duhovi sedaj še bolj razvneli. Postajali so vedno bolj glasni.

»Shod so napovedali, pa so tihi kakor bi jim jezike odrezali,« se je razkoračil Svedrovec, kateremu se je že zapletal jezik.

»Poguma nimajo, srce jim je padlo v hlače,« se zakrohote Burjan, »dajmo jim malo vina, reveži, tako bolj na suhem sedijo.«

Rekši, dvigne poln bokal ter ga hoče zanesti k Dolnikovi mizi, toda Štembalar mu ga hitro odvzame.

»Ti prismođa, ali si palmjen, kdaj si videl, da je lačna vrana sito krmila, naj si ga sami kupijo, saj se bahačo, da so bogati, nas pa gledajo po strani, siromaki, ki moramo krompir, otepavati v petek kakor svetek.«

»Res je,« pritrđi Zamuda, strasten kvartopirec. »to bi jim dišalo, da bi jim za to, do hodimo k njim delat za slabo hrano, še plačevali piti, rajši izlijem vino v jarek.«

Rekši, je nastavljal kozarec ter ga v dušku izpraznil. »Se vidi, v kakšen jarek ti najrajši izlivaš vino,« se pošali Štembalar ter sledi njegovemu vzgledu.

»Po kaj pa smo prav za prav prišli sem,« se začne repenčiti Svedrovec. »No Cestnik, vprašaj vendar te modrijane, zakaj so sklicali shod, da vemo, pri čem smo.«

Pri Dolnikovi mizi so kmetje komaj zadržavali jezo nad takim obnašanjem. Slišalo se je že mrmranje, kmetje so stiskali pesti in ni manjkalo dosti, da ne bi pograbil orjaški Mlinar izzivajočega Svedrovca, ter ga porinil kam v kot.

Toda Dolnik je zamahnil z roko in bilo je zopet vse mirno.

Po cesti sem od Struge je došlo zopet nekaj mož, ki so se takoj pridružili Dolnikovim prijateljem ter zmačevali z glavami nad obnašanjem Cestnikovih tovarišev.

Tedaj pa se je ta dvignil, pogledal po svojih pristaših, nato pa po Dolnikovi tovaršiji ter spregovoril: »Sklicali ste shod, zato smo prišli, radovedni smo, kaj hočete povedati, tedaj le hitro, mi poslušamo.«

»Dobro Cestnik, pogumno si jim povedal,« so mu pritrjevali pivci.

Ker se pa od Dolnikove družbe nikdo ni oglasil, so se začeli Cestnikovi pristaši posmehovati ter kričati:

»Ha, pogum so zgubili, zbal so se nas, saj se je lahko vedelo, da bodo zlezli takoj pod klop.«

»No govori vendar Dolnik,« pozove Cestnik s porogljivim naglasom, rad bi slišal tvoj evangelij, danes tako nisem prišel v cerkev, mogoče napraviš ti lepšo pridigo.«

Toda, komaj je izustil te besede, so skočili kmetje okoli Dolnika po koncu ter se že pripravljali, da napadejo zasramovalca.

»Nesramnež, glejte ga, tako se obnaša, še iz vere se norčuje, ta naj bi bil župan, pač nikdar.«

Take in enake besede so padale iz vrst Dolnikovih prijateljev, naenkrat pa se je ta dvignil, obraz mu je zardel, videlo se mu je, da ga kuha jeza.

»Prijatelji, bodite mirni, ne posnemajte tega, kar delajo oni.«

Z odločnim, nekako zapovedujočim glasom je izrekel Dolnik te besede, tako, da so mahoma vsi utihnili.

Dolnik je z zadovoljstvom pogledal po svojih tovariših, nato pa se obrnil k Cestnikovi družbi ter spregovoril:

»Sklicali se je shod, da bi se pametno pogovorili, a zato se zahteva pred vsem dostojno obnašanje, škoda pa bi bilo govoriti v pričo takih ljudi, ki so plačane duše in prodajo svoje mnenje za kozarec vina ter se vedejo kakor divjaki.«

»Kaj je rekel ta ošabnež, da smo divjaki,« so zaturili okoli Cestnika.

»Lepo ni, kakor ste se prej obnašali; zato Cestnik, le imej te volilce ti sam,« nadaljuje Dolnik, ne meneč se za polom, »saj ti pridejo drago.«

»Kaj tebe to briga, komu jaz kaj plačam, ti bahač, le sedi na svojih srebrnjakih, da ti jih nikdo ne vzame.«

Glasi krohot se sledil na strani Cestnikovih tovarišev tem besedam.

Toda Dolnik se ni dal ugnati, s povzdignjenim glasom je spregovoril:

»Če jih imam, tako jih lahko mirno hranim, saj sem si jih pridobil poštenim potom.«

»Mogoče sem jaz koga ogoljufal,« se razvname Cestnik ter skoči kvišku.

A tedaj se je vzpel Dolnik v vsej svoji velikosti, prsa so se mu napela, oči so dobile poseben sijaj. Dvignil je desnico in kakor bi hotel zapretili, je rekel z močnim glasom:

»Cestnik, ne kliči duhov, ti veš, kako si prišel do svojega premoženja.«

Zagonetne besede so napravile mogočen utis na celo družbo.

Nastala je trenutna tišina.

Cestnik, ki je stal, se je vsedel, postal je v obrazu blede, a trenutno se je zopet dvignil, kakor bi hotel prikriti zadrego, v katero so ga spravile te besede.

»Kaj hočeš reči s temi besedami; to je hudo sumničenje, dokaži mi, kaj sem storil krivičnega, če ne, te tožim.«

»Lahko me greš tožiti, tam ti povem vse, kako je bilo v oni noči, saj sam dobro veš, ali se še spominjaš,« odvrne Dolnik mirno ter gleda zmagonosno na svojega

nasprotnika.

»Obrekovalec, tebi se meša, ali boste pustili, da me še dalje žali,« se raztogoti Cestnik ves blede, »zamašite mu usta!«

Ta poziv ni ostal brez učinka. Kakor na mah so se dvignili Cestnikovi tovariši ter planili proti mizi, kjer je bil Dolnik, kričali ter grozili z rokami. Toda do Dolnika niso mogli, njegovi prijatelji so se postavili kakor mogočen zid pred ogroženim, pripravljeni vsak trenutek preprečiti le najmanjši poskus kake poškodbe svojega voditelja.

Le Svedrovec se je upal najbližje. Ko pa je dvignil roke, hoteč udariti Dolnika, ga je prijel Mlinarjev sin Jernej, ga dvignil z močnimi rokami ter posadil v bližini stoječe korito, napolnjeno z vodo.

»Tu se ohladi, žaba pijana, sedaj pa mir, drugače se ti zgodi še kaj hujšega.«

Občen smeh je sledil temu korenitemu činu Mlinarjevega sina.

Svedrovec se je izkobil iz korita, divje pogledal nasprotnika ter odšel k svoji mizi.

»To se vidi vaša surovost,« se huduje Burjan, »tako bi delali z nami, če bi oni zmagali.«

V tem pa se dvigne Dolnik ter reče z odločnim glasom, obrnjen proti svojim tovarišem:

»Ne zdi se nam vredno govoriti v navzočnosti teh ljudi o zadevah na tem mestu. Pozivam vas, da se odstranimo in gremo na moj dom.«

»Imaš popolnoma prav,« pritrđi Oblak, »meni se kar gnusi, ko vidim te kupljene duše. Pojdimo!«

In kakor bi ustrelili, so vsi vsi ter odšli.

Cestnikovi tovariši so se krohotali ter zabavljali, a niso se upali storiti nikomur kaj žalega.

»Pa hudo te je žalil Dolnik,« je menil Zamuda, »kaj takega bi si ne dal reči.«

»Tožiti ga moraš, da bo zaprt,« je prigovarjal Burjan ter zvrnil poln kozarec váse, ker je videl, da Cestnik nič ne naroči več pijače in je tedaj čas, da spravi to pod krov, kar je še trenutno na mizi.

»Seve, da moram tožiti, kaj pa bi si mislil o meni,« reče Cestnik nekako zgubljen. Čutilo se je, da je izgovoril te besede pod utisom Burjanovega prigovarjanja.

»Jaz bom za pričo,« se zgleda Svedrovec, ki se je ti-pal, ali so hlače že napol suhe, »jaz bom tudi tožil ti stega petelina, 50 goldinarjev mi mora plačati za to, da sem prišel z vodo v dotiko.«

»Ti pač ti, smeiali se ti bodo, če boš pravil, kako si se kopal, ki se vode bojiš kakor hudič križa,« ga podraži Zamuda ter pogleda obenem na Cestnika, ki je sedel ves blede pri mizi.

Ker je videl, da se Cestnik ni briga za to, da bi se prišla pijača na mizo, je začel vzdihovati, češ, kaka vročina je, da se človeku v ustih kar sproti suhi in se požirati ne more več.

Toda Cestnik se ni zmenil za to, bil je zamišljen in ni rekel ničesar. Videti mu je bilo, da je zelo razburjen in ga teži neka misel.

»No Cestnik, zakaj si pa tako tih,« meni gostilničar Sever, ki bi še rad prodal kakšen bokal; »nič se ne jezi, bo že še vse drugače.«

(Dalie prih.)

Telovadni razpored Sokola-Matice v Mariboru.

Oddelek	Telovadnica	Dan	Ure
Člani mlajši	Krekova ulica	Torek Petek	20.—22.
Člani starejši	Gimnazija	Torek Petek	19—20
Članice mlajše	Gimnazija	Ponedeljek Četrtek	19—21
Članice starejše	Cankarjeva šola	Torek Petek	19—20
Moški naraščaj od 14.—16 l.	Krekova ulica	Torek Petek	19—20
Moški naraščaj od 16.—18 l.	Krekova ulica	Ponedeljek Četrtek	19—21
Moški naraščaj, obrtni	Gimnazija	Torek Petek	20—22
Ženski naraščaj	Krekova ulica	Torek Petek	17—19
Ženski naraščaj obrtni	Cankarjeva šola	Sreda Petek	20—22
Moška deca od 10.—14. leta	Krekova ul.	Ponedeljek Četrtek	17—19
Moška deca od 7. do 10. leta	Cankarjeva šola	Sreda Sobota	14—16
Ženska deca srednješolska	Gimnazija	Ponedeljek Četrtek	18—19
Ženska deca mlajša	Cankarjeva šola	Ponedeljek Četrtek	16—18
Moška in ženska deca do 7. l.	"	Torek Petek	14—16

Redna telovadba se prične z 21. IX. 1931. Vpisovanje se vrši pri rednih telovadnih urah.

Opremljeno sobo

s posebnim vhodom, električno lučjo, oddam s 15. septembrom. Stritarjeva ulica 5/I. Mesečno Din 300. 2614

Novi vinski mošt

toči gostilna Zajfrt, Maribor, A'ek-sandrova cesta. 2732

Samostojno pomočnico

sprejme za stalno atelje za perilo Rup-nik, Slovenska ul. 20. 2709

Iščem kuharico

srednjih let. Predpogoj varčnost. Na-slov v upravi lista. 2690

RUSIJA

Učite se jezika največjega slovan-skega naroda.

Izšla je:

Ruska začetnica za Slovence
v založbi Mariborske tiskarne d. d.
v Mariboru.

Dobi se v vseh knjigarnah.